

Täitedokumendiga tunnustatud nõuete aegumistähtajad muutuvad

Seni on Eesti seadustes püütud hoida aegumistähtajad võimalikult ühetaolised. Sellega seoses on alates 2011. aastast kehtinud regulatsioon, mille kohaselt jõustunud kohtuotsusega tunnustatud nõude, samuti kohtulikust kokkuleppest või muust täitedokumendist tuleneva nõude aegumistähtaeg on 10 aastat kohtuotsuse jõustumisest või muu täitedokumendi väljaandmisest.

Aegumistähtaeg on aeg, mille jooksul nõudja (võlausaldaja) saab nõuda, et võlgnik kohustuse täidaks. Nüüdseks on leitud, et ühesugune aegumistähtaeg kõigi selliste täitedokumentide puhul ei ole võlausaldaja suhtes alati põhjendatud ja õiglane ning aegumistähtaeg peaks teatud juhtudel olema siiski pikem. Sellest tulenevalt jõustub 2019. aasta 1. juulil regulatsioon, mille kohaselt kahju õigusvastasest tekitamisest tulenevate nõuete ja kriminaalmenetluse raames esitatud tsiviilhagi alusel väljamõistetud nõuete aegumistähtaeg pikeneb kümnelt aastalt kahekümnele. Näiteks kui kohtuotsusega on välja mõistetud hüvitis võlaõigusseaduse alusel õigusvastaselt kahju tekitamise (näiteks tervisekahjustuse) eest, ei aegu see nõue mitte enam 10 aastaga, vaid 20 aastaga.

Muutunud aegumistähtaeg kohaldub nõuetele, mis tulenevad alates 2019. aasta 1. juulist jõustunud kohtuotsusest, kohtulikust kokkuleppest või muust täitedokumendist.

Seadusandja seletuste kohaselt soovitakse aegumistähtaja pikendamisega tugevdada võlausaldaja õigusi olukorras, kus võlgnik on talle õigusvastaselt kahju tekitanud või teinud seda kuriteoga ning võlausaldaja nõue on täitedokumendiga tunnustatud. Käesoleva seisuga ei ole 10aastase aegumistähtajaga veel probleeme tekkinud, kuna see regulatsioon ise ei ole veel nii pikalt kehtinud. Seadusandja soovis uue regulatsiooniga ennetada tekkida võivaid probleeme, kuivõrd 10aastane aegumistähtaeg sätestati enne seda kehtinud 30aastase tähtaja lühendamisega.

Aegumistähtaegade muutus on oluline nii võlausaldaja kui ja võlgniku seisukohast. Võlausaldajale annab see rohkem aega, mille jooksul kohustuse täitmist nõuda ja vajadusel ka õigusabi saada. Võlgnikul püsib pikema aja jooksul risk, et võlausaldaja erinevaid meetmeid kasutades täitmist nõudma tuleb, kui võlgnik oma kohustust täitnud ei ole.

(Autorid: Triinu Hiob, Siiri Vello)

TRIINU HIOB

VANDEADVOKAAT, PARTNER

(+372) 66 76 440

TRIINU.HIOB@NJORDLAW.EE